

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Bartkowiak

Protokolant: p.o. staż. Angelika Rożnowska

przy udziale Michała Maluńskiego Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Trzciance

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2018 r.

sprawy **A. P.**

oskarżonego z art. 178a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Trzciance

z dnia 21 lipca 2017 r., sygn. akt II K 268/17

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów procesu za postępowanie odwoławcze, w łącznej kwocie 50 zł.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Trzciance, wyrokiem z dnia 21 lipca 2017 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II K 268/17, uznał **oskarżonego A. P.** za winnego tego, że w dniu 18 kwietnia 2017 r. na ul. (...) w T., powiat czarnkowsko- (...), woj. (...), kierował pojazdem mechanicznym typu quad, znajdując się w stanie nietrzeźwości, przy zawartości 0,60 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. przestępstwa z art. 178a § 1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 80 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych.

Na podstawie art. 42 § 2 kk w zw. z art. 43 § 1 kk Sąd orzekł wobec A. P. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat.

Na podstawie art. 43a § 2 kk Sąd orzekł od A. P. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł.

Na podstawie art. 43 § 3 kk Sąd nałożył na oskarżonego A. P. obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów mechanicznych (prawa jazdy) wydziałowi komunikacji właściwego Starostwa Powiatowego.

Na podstawie art. 627 kpk oraz art. 1 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. 1983 r. Nr 49, poz. 223) Sąd zasądził od oskarżonego A. P. na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych w kwocie 70 złotych oraz wymierzył mu opłatę w wysokości 80 złotych (k. 51-51v).

Apelację od powyższego wyroku w ustawowym terminie wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Skarżący

wydanemu orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 42 § 2 kk poprzez jego błędne zastosowanie, co skutkowało rażąco niewspółmiernością środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów.

W związku z tym, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i orzeczenie wobec A. P. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii AM i B1 z pozostawieniem uprawnienia do prowadzenia pojazdów z kategorią B, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania (k. 62-65).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zanim Sąd Okręgowy przejdzie do merytorycznego rozpoznania apelacji zwraca uwagę, że podniesiony przez apelującego zarzut naruszenia art. 42 § 2 kk, został przez niego błędnie zakwalifikowany jako zarzut obrazu przepisu prawa materialnego. W tym miejscu należy przytoczyć, akceptowane przez Sąd odwoławczy, stanowisko zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 października 2016 r., zgodnie z którym: „obrazu prawa materialnego może polegać na błędnej wykładni zastosowanego przepisu, zastosowaniu nieodpowiedniego przepisu, a także na niezastosowaniu określonego przepisu, zastosowaniu nieodpowiedniego przepisu, a także na niezastosowaniu określonego przepisu, w sytuacji, gdy jego zastosowanie jest obowiązkowe” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 października 2016 r., II AKa 188/16, Legalis nr 1576830).

Istotnym jest, że w przypadku skazania sprawcy za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości, Sąd rozpoznający sprawę jest zobligowany (a nie tylko ma taką możliwość) na podstawie art. 42 § 2 kk do orzeczenia zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju na okres nie krótszy niż 3 lata. Nie ulega wątpliwości, że Sąd Rejonowy uczynił zadość obowiązkowi wynikającemu z art. 42 § 2 kk, nie naruszył więc prawa materialnego. Mając na uwadze powyższe należało rozpatrywać podniesiony przez apelującego zarzut jako zarzut rażąco niewspółmierności orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i właśnie tak został on przez Sąd Okręgowy potraktowany.

Dla lepszego wprowadzenia w tematykę oceny prawidłowości orzeczenia o karze w wyroku skazującym właściwym będzie przypomnienie, że rażąca niewspółmierność kary, a w tym środka karnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2002, I KZP 12/02, OSNKW 2002/7-8/50), ma miejsce wówczas, gdy kara co prawda mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, to jednak na skutek nieuwzględnienia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa jak i osobowości sprawcy, staje się w odczuciu społecznym karą niesprawiedliwą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 1985/7-8/60). Zauważyć przy tym trzeba, że nie każda niewspółmierność kary usprawiedliwia ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. Przy rozpoznawaniu bowiem tej względnej przyczyny odwoławczej pamiętać należy, że „nie chodzi o każdą różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – „rażąco” niewspółmierną, w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1995 roku, II KRN 198/94, OSPriP 1995/6/18).

Kierując się powyższymi wskazówkami, Sąd odwoławczy uznał za chybiony omawiany zarzut rażąco niewspółmierności orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Okres na jaki Sąd Rejonowy orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych stanowi minimalną granicę wyznaczoną przepisem art. 42 § 2 kk i jako taki nie może w żadnym razie być uznany za rażąco niesprawiedliwy.

Jak wynika z treści apelacji obrońcy upatruje się on rażąco niewspółmierności orzeczonego środka karnego w orzeczeniu wobec A. P. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w sytuacji, w której, zdaniem skarżącego, wystarczające byłoby orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii AM i B1 z pozostawieniem uprawnienia do prowadzenia pojazdów z kategorią B. Sąd Okręgowy nie popiera stanowiska obrońcy i za słuszne uznał orzeczenie przez Sąd Rejonowy zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, a nie

jedynie ograniczenie go do określonych kategorii pojazdów mechanicznych. Sąd I instancji trafnie dostrzegł, że A. P. pomimo pełnej świadomości swego stanu nietrzeźwości (po spożywaniu przez cały dzień alkoholu) wsiadł do pojazdu, który to był niesprawny, nie był dopuszczony do ruchu i wyjechał na drogę. Takie zachowanie bezsprzecznie stanowiło realne, a nie jedynie abstrakcyjne niebezpieczeństwo dla pozostałych uczestników ruchu drogowego. Istotnym dla oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego jest również stopień stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu, którego nie sposób uznać za nieznaczny oraz fakt, że A. P. dopuścił się popełnienia przedmiotowego przestępstwa w okresie próby związanej z wyrokiem skazującym w innej sprawie. W konsekwencji powyżej wymienionych okoliczności stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez A. P. czynu był wysoki i wymagał odpowiedniej reakcji karnej ze strony Sądu Rejonowego w celu uczynienia zadość wszystkim celom kary oraz środków karnych. Zarówno zdaniem Sądu Okręgowego, jak i Sądu I instancji, gwarancję powyższego dawało jedynie orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat albowiem orzeczenie tego zakazu z wyłączeniem którejś z kategorii prawa jazdy, stanowiłoby wyraz nieuzasadnionej pobłażliwości wobec oskarżonego ze strony wymiaru sprawiedliwości. Istotnym jest, że oskarżony ze względu na charakter popełnionego przestępstwa i ujawnione właściwości i warunki osobiste okazał, że nie daje gwarancji, iż będzie przestrzegał przepisów, które normują zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego, a w konsekwencji nie stworzy ponownie zagrożenia dla innych, niezależnie od tego jakim pojazdem mechanicznym miałby kierować.

Należało też podkreślić, że charakter występkę przypisanego sprawcy wymagał oddźwięku w postaci dotkliwego środka dyscyplinującego go jako kierowcę. W przypadku pozostawienia A. P. prawa jazdy kategorii B, ta właściwość kary nie zostałaby należycie zrealizowana. Odmienne stanowisko prowadziłoby do naruszenia ratio legis zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, mianowicie wykluczenia z ruchu drogowego takich kierowców, którzy wykazali, że zagrażają bezpieczeństwu w komunikacji.

Obrońca podniósł dodatkowo, że Sąd Rejonowy nie uwzględnił w sposób dostateczny rodzaju pojazdu, którym kierował oskarżony, konieczności codziennego dojazdu A. P. samochodem do miejsca pracy, braku połączeń komunikacyjnych między miejscem zamieszkania a miejscem pracy, pozytywnej opinii o oskarżonym w miejscu pracy oraz młodego wieku. Podnoszone przez apelującego okoliczności, nie miały decydującego znaczenia przy orzekaniu o wymiarze środka karnego na podstawie art. 42 § 2 kk. Niewątpliwym jest bowiem, że oskarżony swoim zachowaniem stworzył realnie grożące niebezpieczeństwo w ruchu lądowym i należy go na pewien czas zupełnie wykluczyć z możliwości uczestniczenia w ruchu pojazdów mechanicznych, a to w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa. Pozbawienie oskarżonego możliwości poruszania się pojazdami mechanicznymi unaocznia mu w sposób odpowiedni naganność i niedopuszczalność tego typu zachowań jakiego dopuścił się w dniu 18 kwietnia 2017 r. Natomiast to, że brak prawa jazdy będzie dla oskarżonego odczuwalny z uwagi na problem z dotarciem do miejsca pracy jest wręcz oczekiwane przez sądowy organ orzekający, jako że ów środek karny ma być elementem kary, a zatem dolegliwy.

W konsekwencji uznania wszystkich zarzutów podniesionych przez obrońcę oskarżonego za niezasadne oraz nie stwierdzeniu bezwzględnych przyczyn odwoławczych w zaskarżonym orzeczeniu Sąd II instancji w pkt 1 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

W pkt 2 Sąd II instancji orzekł o kosztach postępowania odwoławczego. Na podstawie art. 636 § 1 kpk zasądził od A. P. na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów procesu za postępowanie odwoławcze w łącznej kwocie 50 złotych. Na wartość tę składa się kwota 20 złotych - zryczałtowana opłata za doręczenie wezwań i innych pism. Kwota ta wynika z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2013r., poz. 663 ze zm.). Z kolei, na podstawie art. 11 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r., nr 49, poz. 223 ze zm.) została oskarżonemu wymierzona opłata za II instancję w wysokości 30 zł.

Hanna Bartkowiak